

Trettonde internationella olympiadens i lingvistik

Blagoevgrad (Bulgarien), 20–24 juli 2015

Lösningar till uppgifterna i den individuella tävlingen

Uppgift nr 1. nahuatl:

- 1: *cē*, 2: *ōme*, 3: *ēyi*, 4: *nāhui*;
- 5: *mäcuilli*, 10: *mahtlactli*, 15: *caxtölli*;

α	
1:	<i>ceM</i>
2:	<i>ōm</i>
3:	<i>yē</i>
4:	<i>nāuh</i>
5:	<i>mäcuil</i>

 20^β

20:	<i>pōhualli</i>
400:	<i>tzontli</i>
8000:	<i>xiquipilli</i>

- 7: *chicōme*;
- $\gamma + \delta$, $\left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10, 15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^\beta, 1 \leq \delta < 20^\beta \end{array} \right\}$: γ -*oM*- δ ,
- $M = \begin{cases} m & \text{före } m, p \text{ eller en vokal;} \\ n & \text{annars.} \end{cases}$

arammba:

- 1: *ngámbi*, 2: *yànparo*, 3: *yenówe*, 4: *asàr*, 5: *tambaroy*, 6: *nimbo*;
- $\alpha \times 6, 2 \leq \alpha \leq 5$: α *tàxwo*;
- $6^2 = 36$: *fête*, $6^3 = 216$: *tarumba*, $6^4 = 1296$: *ndamno*, $6^5 = 7776$: *weremeke*;
- $\alpha \times 6^\beta, 2 \leq \beta$: α 6^β ;
- $\alpha \times 6^\beta + \delta, 0 < \delta < 6^\beta$: $\alpha \times 6^\beta$ δ .

$$\begin{array}{rcl}
 \begin{array}{rcl}
 11^{10+1} \times 10 & = & 110^{5 \times 20+10} & (1) \\
 20^{1 \times 20} \times 2 & = & 40^{2 \times 20} & (2) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 1+1 & = & 1 \times 2 & (7) \\
 1+4 & = & 5 & (8) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 12^{2 \times 6} + 60^{36+4 \times 6} & = & 72^{2 \times 36} & (9) \\
 3 \times 18^{3 \times 6} & = & 54^{36+3 \times 6} & (10) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 6 \times 36^{2 \times 6} & = & 216^{3 \times 6} & (11) \\
 6 + 12^{2 \times 6} & = & 18^{3 \times 6} & (12) \\
 \hline
 \end{array}
 \end{array}$$

(a)

$$\begin{array}{rcl}
 67^{3 \times 20+(5+2)} + 14^{10+4} & = & 81^{4 \times 20+1} & (3) \\
 5+2 & = & 7 & (4) \\
 13^{10+3} \times 3 & = & 39^{1 \times 20+(15+4)} & (5) \\
 5 \times 3 & = & 15 & (6)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) & = & 1296 \\ 1296 & = & 1296 \end{array} \quad (13)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) & = & 2 \times 216 \\ 432 & = & 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 400 & = & 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 & = & 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 8000 & = & 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 & = & 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b) • $42 = 2 \times 20 + 2$: öm-pöhualli-om-öme;
 • $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: cen-tzonli-on-náuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-náhui.
- (c) • $43 = 36 + 6 + 1$: fete nimbo ngámbi;
 • $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: yànparo tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy.

Uppgift nr 2. Verbformens struktur:

- I. — **me-**: bekräftande form, presens, indikativ,
— ROT,
— **-pe** ‘verkligen’, **-fe** ‘lätsas’, **-f** ‘att kunna’, **-n** — infinitiv.

I denna delen av ordet:

1. C + -C > CəC (**de** + **-f** + **-n** > **de-f-ə-n**, **me-** + **bəb** + **-pe** > **me-bəb-ə-pe**).
2. Den sista stavelsen är betonad om den är sluten annars ligger betoningen på nästsista stavelsen (**defən** > **defən**, **mešxepe** > **mešxépe**).
3. CéC(C)e > CáC(C)e (**méšxe** > **mášxe**, **mešxépe** > **mešxápe**).

- II. **-xe** — plural, **-t** — preteritum, **-me** — konditionalis, **-qəm** — nekande form.

Svar:

- (a) **ʒe̞qén** *att bita*
medéf *(han/hon) kan sy*
medáfe *(han/hon) lätsas sy*
səfən *att kunna brinna*
megʷəš'ə?e *(han/hon) talar*
mebəb *(han/hon) flyger*
- (b) **çentχʷéfme** *om (han/hon) kan glida*
šxáfexeqəm *(de) lätsas inte äta*
bəbəft *(han/hon) kunde flyga*
šxet *(han/hon) åt*
təgʷərəgʷəpeme *om (han/hon) verklig darrar*

(c)	mádexe	(de) <i>syr</i>
	mebəbófexe	(de) <i>lätsas flyga</i>
	sépet	(han/hon) <i>brann verkligen</i>
	šxéfqəm	(han/hon) <i>kan inte äta</i>
	gʷəš'ě?exeme	om (de) <i>talar</i>
	meʒáqexe	(de) <i>biter</i>

Uppgift nr 3.

- (a) 1. Låt den första bokstaven vara som den är.
 2. Ta bort *h* och *w*.
 3. Ersätt alla konsonanter med siffror (bokstäver vars vanligaste uttal är snarlikt grupperas):

<i>bpv (f)</i>	<i>cgjkqs (xz)</i>	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6

4. Slå ihop grupper av två eller fler av samma siffra till en enda.
 5. Ta bort alla vokaler (*a, e, i, o, u, y*).
 6. Behåll bara de tre första siffrorna eller lägg till nollar så att resultatet alltid blir en bokstav och tre siffror.
- (b) *Allaway: A400, Anderson: A536, Ashcombe: A251, Buckingham: B252, Chapman: C155, Colquhoun: C425, Evans: E152, Fairwright: F623, Kingscott: K523, Lewis: L200, Littlejohns: L342, Stanmore: S356, Stubbs: S312, Tocher: T260, Tonks: T520, Whytehead: W330.*
- (c) *Ferguson: F622, Fitzgerald: F326, Hamnett: H530, Keefe: K100, Maxwell: M240, Razey: R200, Shaw: S000, Upfield: U143.*

Uppgift nr 4. Regler:

- Ordföld: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = verb (preteritum → futurum: *-bi* → *-ba*, \emptyset → *-jba*).
- S = subjekt (substantiv). Ett transitivt verbs subjekt får ändelsen *-ni*.
- O = objekt (substantiv).
- P = pronomen (subjekt + objekt) + tempus:
 - subjekt:
 - * 1 person *ngV-*,
 - * 2 person *nyV-*,
 - * 3 person $\left\{ \begin{array}{l} \text{intransitivt verb: } \mathbf{gV-} \\ \text{transitivt verb: } \left\{ \begin{array}{l} \text{maskulinum } \mathbf{gVnV-} \\ \text{femininum } \mathbf{ngVyV-;} \end{array} \right. \end{array} \right.$
 - objekt: 1 person *-ngV*, 2 person *-nyV*, 3 person \emptyset ;

- **V** är vokaler (preteritum: *i*, ..., *i*, *a*; futurum: *u*, ..., *u*).

- Poss = ägt: $\left\{ \begin{array}{l} '+' : -ngu \\ '-' : -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{ll} \text{ägare} & \text{maskulinum: } -ji \\ \hline & \text{femininum: } -nya \end{array} \right\}$

(a)	1. <i>Alayulujba nguyunyu bungmanyani.</i>
2. <i>Yagu gininya.</i>
3. <i>Janji darrangguwaji.</i>
4. <i>Ngirra nya alanga.</i>
5. <i>Daguma nyinga.</i>
6. <i>Dirragbi ga balamurrungunya.</i>	Gumman kommer att hitta dig.
Han övergav dig.
Hunden har inte en stav.
Du stal flickan.
Du slog mig.
Hon hoppade med spjutet.
(b)	7. Du kommer att överge mig.
8. Läkaren sov.
9. Mannen kommer att rymma med pengarna.
10. Han kommer att stjäla hunden.
11. Flickan såg dig.	<i>Yagujba nyungu.</i>
<i>Gulugbi ga ngunybulugi.</i>
<i>Juwa gu bardba gijilulunguji.</i>
<i>Ngirrajba gunu janji.</i>
<i>Ngajbi ngiyinya alangani.</i>

Uppgift nr 5.

(a) $(\circ) \frac{\textcircled{o} \textcircled{o}}{\varpi \varpi} \circ \frac{\textcircled{o} \textcircled{o}}{\varpi \varpi}, \quad \left| \begin{array}{l} \textcircled{o} = V (\textbf{a, e, i, o, u}) \\ \varpi = VV (\textbf{aa, ee, ii, oo, uu}) \end{array} \right.$

(b)

36.	war	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>is</td><td>maa</td><td>ciil</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>dir</td><td>mi-</td><td>yaad</td><td>wa-</td><td>daa-</td><td>rood</td><td>x</td></tr> <tr> <td>37.</td><td>lab-a-</td><td>daad</td><td>ka</td><td>daag-</td><td>taan</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>38.</td><td></td><td></td><td></td><td>duu-</td><td>diye</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>39.</td><td>ka jan-</td><td>na-daad</td><td></td><td>daa-</td><td>hiye</td><td>x</td></tr> <tr> <td>40.</td><td>adi-</td><td>ga i-</td><td>yo</td><td>deris-</td><td>kaa</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>41.</td><td>diga-</td><td>xaar-</td><td>ka</td><td>mari-</td><td>yoo</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>42.</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">ciid i-</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">yo doo-</td><td></td><td>lo di-</td><td>raac</td><td>x</td></tr> <tr> <td>43.</td><td></td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">ma kee-</td><td></td><td>neen</td><td>darka</td><td>x</td></tr> <tr> <td>44.</td><td>ka-</td><td>la de-</td><td>yaa-</td><td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">yaa mi-</td><td>yaan</td><td>x</td></tr> <tr> <td>45.</td><td>wu-</td><td>xuun</td><td>kaa</td><td>dan-</td><td>baan</td><td>✓</td></tr> </table>	is	maa	ciil					dir	mi-	yaad	wa-	daa-	rood	x	37.	lab-a-	daad	ka	daag-	taan	✓	38.				duu-	diye	✓	39.	ka jan-	na-daad		daa-	hiye	x	40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓	41.	diga-	xaar-	ka	mari-	yoo	✓	42.	ciid i-	yo doo-		lo di-	raac	x	43.		ma kee-		neen	darka	x	44.	ka-	la de-	yaa-	yaa mi-	yaan	x	45.	wu-	xuun	kaa	dan-	baan	✓	
is	maa	ciil																																																																														
dir	mi-	yaad	wa-	daa-	rood	x																																																																										
37.	lab-a-	daad	ka	daag-	taan	✓																																																																										
38.				duu-	diye	✓																																																																										
39.	ka jan-	na-daad		daa-	hiye	x																																																																										
40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓																																																																										
41.	diga-	xaar-	ka	mari-	yoo	✓																																																																										
42.	ciid i-	yo doo-		lo di-	raac	x																																																																										
43.		ma kee-		neen	darka	x																																																																										
44.	ka-	la de-	yaa-	yaa mi-	yaan	x																																																																										
45.	wu-	xuun	kaa	dan-	baan	✓																																																																										